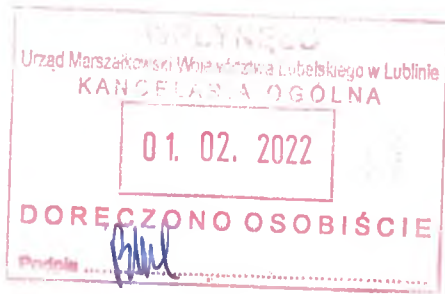

Posłowie na Sejm RP

Lublin, 26 stycznia 2022 r.

Szanowny Pan
Jarosław Stawiarski
Marszałek Województwa Lubelskiego

STANOWISKO POSŁÓW NA SEJM RP W SPRAWIE PROJEKTU UCHWAŁY Sejmiku Województwa Lubelskiego zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie nadania Statutu Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej zakłada zmiany dotyczące organizacji funkcjonowania Ośrodka Adopcyjnego poprzez likwidację filii w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu.

W naszej opinii jest to rozwiązanie nieuzasadnione, godzące w dobro dziecka, niekorzystne dla rodzin starających się o adopcję, jak również pracowników Ośrodka Adopcyjnego, zatrudnionych w filiach, którzy będą musieli dojeżdżać do będących w znacznej odległości miejsc pracy. Wniosek o likwidację filii OA jest nierozważny, nieuzasadniony, nierzetelny pod względem merytorycznym i finansowym.

ORGANIZACJA PRACY OŚRODKÓW ADOPCYJNYCH W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM

Zadania ustawowe realizowane przez Ośrodek Adopcyjny, określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są bardzo szerokie i twierdzenie, że likwidacja filii Ośrodka Adopcyjnego spowoduje bardziej efektywne wykonywanie zadań w województwie lubelskim, dotyczących postępowania adopcyjnego jest myśleniem błędnym.

Każda z funkcjonujących obecnie filii wpisała się w lokalne środowisko. Wszystkie 3 filie przed 2012 rokiem działały jako samodzielne, niezależne Ośrodki Adopcyjno – Opiekuńcze. Przez kilkadziesiąt lat wykonywały zadania na rzecz dziecka, współpracując z sądami, samorządami i ich jednostkami organizacyjnymi. Pracownicy Ośrodków najlepiej znają lokalne potrzeby związane z pieczą zastępczą i procedurami przysposobienia. Standardy pracy filii zostały wypracowane w praktyce przy udziale pracowników całego systemu pieczy zastępczej na danym terenie.

W 2011 r. Marszałek Województwa Lubelskiego powierzył Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Lublinie utworzenie i prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego z filiami w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu (czyli zachowane zostały miejscowo funkcjonujące wcześniej Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze).

Od początku 2012 r., kiedy weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny, Ustawodawca stał na stanowisku, iż tego rodzaju instytucje jak ośrodki adopcyjne powinny być tak zlokalizowane, aby zapewnić interesantom jak najlepszy do nich dostęp.

MOŻLIWE SKUTKI LIKWIDACJI FILII OŚRODKA ADOPCYJNEGO

1) Konieczność wielokrotnych wizyt w Ośrodku w trakcie procedury będzie wymagała od klientów pokonywania każdorazowo setek kilometrów. Wiąże się to z ponoszeniem przez rodziny większych wydatków finansowych, braniem urlopów na każde spotkanie, dłuższym czasem potrzebnym na diagnozę, przygotowanie i kwalifikację. Zgłoszenie się do jednego Ośrodka w województwie będzie równoznaczne z dłuższym oczekiwaniem na proces kwalifikacji i szkolenie. Rodziny będą czekały na rozpoczęcie szkolenia zdecydowanie dłużej, nawet kilka lat. Funkcjonowanie filii Ośrodka Adopcyjnego zapewnia kandydatom komfort psychiczny i sprawia, iż rodziny w małym Ośrodku czują się bezpieczniej, swobodniej, a w konsekwencji chętniej i łatwiej otwierają się na pracę diagnostyczną, skupiają uwagę na istocie sprawy.

2) Likwidacja filii OA nie spowoduje zakładanego skrócenia czasokresu doboru rodziny właściwej ze względu na potrzeby dziecka. Proces diagnostyczny dzieci będzie bowiem wydłużony w czasie z uwagi na skupienie wszystkich spraw w jednym Ośrodku, konieczność dojazdu do odległych od Lublina miejsc przebywania dzieci (placówki opiekuńcze, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka) celem przeprowadzenia koniecznej ich diagnozy psychologicznej, wydłuży się czas wpływu dokumentacji w sprawie dzieci do jedyne Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie, kierowanej z terenu całego województwa. Ze względu na nową organizację pracy, dzieci będą później przekazywane do rodzin, nawet, gdy już ich sytuacja prawna będzie na to pozwalać. Organizatorzy pieczy zastępczej będą musieli dłużej zapewniać dzieciom opiekę w rodzinach zastępczych do czasu adopcji, gdyż będzie ona następować później. Samorządy będą musiały przeznaczyć więcej środków na pieczę zastępczą. To wszystko razem powoduje odejście od modelu, w którym najważniejsze jest dobro dziecka.

3) Planowana zmiana organizacji Ośrodka Adopcyjnego nie wpłynie na większą możliwość udzielania wsparcia osobom, które przysposobiły dziecko, wręcz przeciwnie. Rodziny adopcyjne prowadzone przez filie nie będą tak dobrze znane pracownikom Ośrodka w Lublinie. Będą to rodziny dla nich całkowicie anonimowe (zamknięte w aktach spraw), bez znajomości ich historii życia rodzinnego, małżeńskiego i osobistych doświadczeń związanych z problemem bezdzietności. Wydłuży się czas oczekiwania na uzyskanie takiego wsparcia, z uwagi na dużą liczbę rodzin, jakie Ośrodek Adopcyjny w Lublinie miałby do obsługi, oraz fakt niedoboru pracowników, gdyż kilku z nich praktycznie codziennie byłoby w delegacji, ze względu na konieczność pracy w terenie. Aktualnie pomoc post adopcyjna jest udzielana w filiach adekwatnie do potrzeb rodzin.

4) Promowanie idei adopcji, w tym poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka nie jest nadrzędnym zadaniem/celem, jak ujmuje to wnioskodawca, tylko jednym z wielu (jest wiele więcej kandydatów niż dzieci zgłaszanych do adopcji). Likwidacja filii nie wpłynie na pogłębienie stanu świadomości ludzi i nagły wzrost zainteresowania przysposobieniem. Specjaliści podkreślają, że rodzaj motywacji jest kluczowy dla powodzenia adopcji. Decyzja powinna być głęboko przemyślana, dojrzała, podjęta po przepracowaniu przez kandydatów faktu bezdzietności, a nie pod wpływem impulsu, po obejrzeniu spotu reklamowego. Rodziny gotowe na przysposobienie w zdecydowanej większości mają świadomość na czym polega adopcja, a siedziby Ośrodka, do której chcieliby się udać szukają w Internecie i to przeważnie położonej najbliżej swojego miejsca zamieszkania, bądź jej adres otrzymują z polecenia znajomych, ze względu na ich pozytywne opinie o Ośrodku.

Praca prowadzona przez filie na rzecz dziecka i rodziny jest wymierna. Potwierdza ją ilość adopcji w ostatnich latach, spotkań z kandydatami do przysposobienia, szkoleń organizowanych dla kandydatów na rodziny adopcyjne i zastępcze, udziału w posiedzeniach Zespołów do Spraw Okresowej Oceny sytuacji dziecka oraz innych zadań, które realizowane są od wielu lat i wymagają wiedzy oraz doświadczenia. Zaliczyć do tego również trzeba współpracę z sądem oraz lokalnym samorządem.

Nowi pracownicy zatrudnieni w Ośrodku w Lublinie będą mogli szkolić kandydatów do przysposobienia, dopiero po upływie trzech lat pracy, co znacznie wydłuży proces adopcyjny.

Na chwilę obecną Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie nie ma symulacji wyliczeń kosztów: czynszu za nowy lokal, delegacji z Lublina do miejsc obsługiwanych przez filie, opłat eksploatacyjnych, telefonów, Internetu, kosztów dodatkowych (naprawy sprzętu, wyposażenie itd.), co skrzętnie wyliczono w przypadku filii. Bez takiego porównania trudno mówić o jakichkolwiek oszczędnościach.

W strukturach zatrudnienia w filiach zabrakło pracowników administracyjnych, toteż zakres obowiązków psychologów, pedagogów obejmuje również zadania administracyjne (korespondencja, telefony, plany zamówień publicznych, archiwizowanie dokumentów, bywało sprzątanie Ośrodka), co znacznie utrudnia i dyskredytuje pracę specjalistów. Odczuwalne są braki personalne i znaczne fluktuacje kadrowe wynikające z niskich płac, nadmiaru obowiązków, wysokich wymagań. Mimo tego wieloletni pracownicy Ośrodka Adopcyjnego traktują swoją pracę jako misję na rzecz dziecka i rodziny.

Przy takim zarządzaniu zasobami ludzkimi i finansowymi likwidacja filii nie wpłynie na „zwiększenie efektywności pracy”, jak argumentuje wnioskodawca.

Koncepcja likwidacji filii Ośrodka Adopcyjnego została stworzona za urzędniczym biurkiem. Według przekazanej nam wiedzy nie była konsultowana z pracownikami systemu pieczy zastępczej na terenie województwa lubelskiego, nie było żadnych badań w lokalnym środowisku. Kandydaci do przysposobienia z terenu województwa nie byli pytani o opinię w tej sprawie. Nikt też nie zbierał informacji na temat dotychczasowego funkcjonowania procedur adopcyjnych wśród rodzin, które przysposobiły dziecko. Informacja o planowanej likwidacji filii została kierownikom przekazana podczas spotkania z dyrekcją Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pod koniec grudnia 2021 r., o czym nie byli wcześniej uprzedzeni. Jeżeli argumentacją projektodawcy jest spadek liczby adopcji w kraju, to nasuwa się pytanie: dlaczego tylko w woj. lubelskim likwiduje się Ośrodki? Konsekwencją takich działań będzie strata wizerunkowa i marginalizacja roli województwa w polityce społecznej kraju.

Decyzja o likwidacji została podjęta pochopnie, bez przygotowania i dialogu dlatego jest nieuzasadniona. Ma charakter personalny i godzi w dobro dzieci oraz przyszłych rodzin adopcyjnych. Jako posłowie na Sejm RP w obliczu ww. argumentów, popierając sprzeciw środowisk lokalnych, w tym rodzin adopcyjnych, zwracamy się z wnioskiem o odstąpienie od procedowania projektu zmieniającego uchwałę w sprawie nadania Statutu Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej i ponowne przeanalizowanie tego tematu.

Z powrotem
Stanisław Lisicki
Przewodniczący
Dariusz Stefanek